

22.11.2018

TUAIRIM

ón gCoiste um Fhorbairt

chuig an gCoiste um Ghnóthaí Eachtracha

ar an dréachtchinneadh ón gComhairle maidir le tabhairt i gcrích an Chomhaontaithe Comhair, thar ceann an Aontais, i dtaca le Comhpháirtíocht agus Forbairt idir an tAontas Eorpach agus a Bhallstáit, de pháirt amháin, agus Poblacht Ioslamach na hAfganastáine, den pháirt eile (2015/0302M(NLE))

Rapóirtéir don tuairim: Frank Engel

PA_NonLeg

MOLTAÍ

Iarann an Coiste um Fhorbairt ar an gCoiste um Ghnóthaí Bunreachtúla, mar an coiste atá freagrach, na moltaí seo a leanas a ionchorprú ina thairiscint i gcomhair rúin:

1. ag tabhairt dá haire go bhfuil an Afganastáin ar cheann de na faighteoirí is mó cabhrach um fhorbairt ar domhan agus go raibh EUR 3.6 billiún i gcabhair don tír geallta ag institiúidí AE idir 2002 agus 2016; ag cur in iúl gurb oth léi go bhfuil sciar na nAfganastánach atá ag maireachtáil i mbochtaineacht méadaithe ó 38 % (2012) go dtí 55 % (2017) agus ag cur an fíoras i bhfios gur cláraíodh fás mall sa tír ó 2014 leis an laghdú ar fhórsaí slándála idirnáisiúnta, na laghduithe ar dheontais idirnáisiúnta a ghabhann leis sin, agus staid slándála atá ag dul in olcas;
2. ag aithint gur tharla an t-aisiompú sin a bhí ann le déanaí maidir le dul chun cinn na forbartha mar thoradh ar an ngéarú ar fhoréigean agus coinbhleacht a mhair i bhfad; ag cur i bhfios gur cosúil go mbeidh 2018 ar an mbliain is marfaí do shaoránaigh dár taifeadadh riamh, agus ag cáineadh sraith na n-ionsaithe agus na maruithe roimh na toghcháin pharlaiminteacha i mí Dheireadh Fómhair 2018, inar maraíodh mórán saoránach agus deich n-iarrthóir a bhí ag seasamh sna toghcháin; ag cur i bhfáth go ndeachaigh an staid dhaonnúil in olcas mar thoradh ar easáitiú inmheánach, ar theacht na bhfillithe ón réigiún mórthimpeall – lena n-áirítear 500 000 Afganastánach ó thús na bliana tar éis cniogbheartaíocht san Iaráin – agus ó Bhallstáit AE, chomh maith le tosca aeráide, amhail triomach atá fós ann; ag tabhairt dá haire gur deacair gníomhaíochtaí athimeasctha, arna maoiniú trí chabhair um fhorbairt ón Aontas, a fhorghníomhú mar gheall ar staid dhaonnúil agus slándála reatha na tíre;
3. ag cur i bhfáth go bhfuil gá ag 5.5 milliún duine le cabhair dhaonnúil san Afganastáin dar le Oifig um Chomhordú Gnóthaí Daonnúla (OCHA) na Náisiún Aontaithe, lena n-áirítear daoine easáitithe ina dtír féin i ndiaidh coinbhleachta nó triomaigh, agus ag cur béim ar an bhfíoras gur eascair easáitiú éigeantach níos mó ná 250 000 duine i dtuaisceart agus iarthar na tíre as an triomach; ag tabhairt dá haire nach bhfuil ach 33.5% den mhaoiniú atá uaidh ag an bPlean Freagartha Daonnúil agus ag tathant ar AE agus a Bhallstáit dá bhrí sin, dlús a chur lena n-iarrachtaí chun dul i ngleic leis na príomhdhúshláin dhaonnúla agus na riachtanais dhaonna agus aird ar leith a thabhairt ar dhaoine leochaileacha, lena n-áirítear na daoine sin atá lonnaithe i gceantair ar deacair teacht orthu;
4. ag leagan béim ar an ngá atá le haghaidh a thabhairt go cuimsitheach ar dhúshláin dhaonnúla, forbartha agus slándála, lena n-áirítear trí ghníomhaíochtaí córasacha agus oibríochtú a dhéanamh ar bhonn níos fearr ar na naisc atá eatarthu; ag áitiú gur réamhriachtanais éigeantacha don fhorbairt shóisialta agus eacnamaíoch san Afganastáin iad an tír a thabhairt chun síochána, an bhochtaineacht a dhíothú, tacú leis an gcomhrac i gcoinne an Talaban, normalú a dhéanamh ar an stát agus ar a institiúidí, agus méadú a dhéanamh ar bhunseirbhísí sóisialta amhail cúram sláinte agus oideachas;
5. ag cur in iúl gur díol sásaimh di Creat Náisiúnta um Fhorbairt agus Síocháin na hAfganastáine 2016 (ANPDF) agus Creat don Fhéintuilleamaí tríd an gCuntasacht Fhrithpháirteach (SMAF) atá glactha ag Rialtas na hAfganastáine; á iarraidh ar AE agus a Bhallstáit leanúint de thacaíocht a thabhairt, tríd an gComhaontú Comhair i dtaca le Comhpháirtíocht agus Forbairt, do thosaíochtaí forbartha atá faoi úinéireacht na

hAfganastáine i gcomhréir le prionsabail éifeachtachta forbartha;

6. ag meabhrú di tiomantas an Aontais na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe a bhaint amach, agus go háirithe a thiomantas maidir le bochtaineacht a dhíothú, trína iarrachtaí a dhíriú ar réimsí a gcuireann sé an luach is mó leo, agus trí phrionsabail na héifeachtúlachta agus na héifeachtachta cabhrach agus an Chomhtháthaithe Beartas ar mhaithe le Forbairt (PCD) a urramú; ag cur i bhfáth gur gá leanúint le cistiú a thabhairt do chabhair um fhorbairt don Afganastáin agus díriú ar an mbochtaineacht agus ocras a dhíothú go háirithe, trí aghaidh a thabhairt ar leochaileachtaí amhail neamhdheimhneacht an tsoláthair bia agus míchothú seasta chomh maith le bainistiú uisce; ag cur i bhfios gur gá leanúint leis an tiomantas maidir le tacú leis an rialtas chun méadú ar rochtain do chách ar bhunseirbhísí, amhail oideachas agus cúram sláinte, le béim ar chúram sláinte a áirithiú do dhaoine leochaileacha amhail mná, cailíní agus leanaí, chomh maith le haghaidh a thabhairt ar mhíchumas agus ar chúram sláinte mheabhrach; ag cur i bhfios gur tábhachtach a áirithiú gur féidir le heagraíochtaí na sochaí sibhialta (CSOanna) ról bunriachtanach a bheith acu i bhfeidhmiú an rialaithe shóisialta a bhfuil gá leis chun dea-sholáthar seirbhísí poiblí a fhíorú;
7. ag cur in iúl gur díol sásaimh di an tagairt in CAPD maidir le forbairt a dhéanamh ar thalmhaíocht inbhuanaithe agus neamhdhíobhálach don chomhshaol, mar is príomhfhoinsé giniúna fostaíochta faoi láthair iad geilleagair thuaithe agus an talmhaíocht; ag iarraidh ar AE dlús a chur lena idirghabhálacha sa réimse sin chun feabhas a chur ar shlándáil an tsoláthair bia agus an chothaithe, ar shlite beatha agus fostaíocht thuaithe, lena n-áirítear bainistiú inbhuanaithe acmhainní daonna; ag cur i bhfios gur gá aird ar leith a thabhairt ar thionchar na gcontúirtí nádúrtha agus an athraithe aeráide ar fheirmeoirí ar an gcaolchuid;
8. ag cur in iúl gur díol sásaimh di an áit lárnach arna tabhairt do chomhionannas inscne agus beartais ghaolmhara sa Chomhaontú, agus a bhéim láidir ar fhorbairt na sochaí sibhialta; ag iarraidh ar AE tuilleadh spreagadh a thabhairt do chomhionannas idir mná agus fir agus do chumhachtú na mban, trína iarrachtaí um fhorbairt, agus é ag cur san áireamh go mbíonn gá, agus meon na sochaí i dtreo ról socheacnamaíoch na mban á athrú, le bearta comhfhreagracha i dtaca le múscailt feasachta, oideachas agus athchóiriú an chreata rialála;
9. ag cur in iúl gur díol sásaimh di an straitéis i ndáil le filladh náisiúnaigh na hAfganastáine, ach ag cur in iúl gur gá faireachán leanúnach a dhéanamh chun críocha coimircí a chur chun feidhme i gcomhair athimeasctha na saoránach Afganastánach, go háirithe leanaí, ar gá rochtain a ráthú dóibh ar oideachas bunleibhéil agus meánleibhéil; ag cur in iúl gur oth léi an fíoras nach bhfuil aon chomhaontú foirmiúil bainte amach in ainneoin Airteagal 28(4) CAPD a deir gur cheart go dtabharfadh na comhpháirtithe comhaontú um athligeran isteach i gcrích agus nach bhfuil ann ach ceann neamhfhoirmiúil – an Comhghníomh don Todhchaí; ag brath go bhfuil sé tábhachtach go gcuirfí comhaontú ar bith maidir le hathligeran isteach ar bhonn foirmiúil chun cuntasacht dhaonlathach a áirithiú; ag cur in iúl gur oth léi an easpa formhaoirseachta agus rialú daonlathach ar thabhairt i gcríoch an Chomhghnímh don Todhchaí agus ag cur i bhfios an tábhacht a bhaineann le hidirphlé leanúnach le gníomhaithe ábhartha a sheoladh chun réiteach inbhuanaithe maidir leis an ngné réigiúnach a aimsiú i dtaca le saincheist na ndéanaithe Afganastánacha;

10. ag cur i bhfáth nár cheart féachaint ar chúnamh um fhorbairt ón AE don Afganastáin go heisiach ó thaobh na himirce de agus ó thaobh chuspóirí an bhainistithe teorainneacha de, agus ag meas gur cheart go rachadh cabhair um fhorbairt i ngleic le bunchúiseanna na himirce go héifeachtach;
11. ag cur in iúl gur díol sásaimh di Conradh Forbartha Stáit AE-na hAfganastáine (SBC) (tacaíocht bhuiséadach), arna shíniú in 2016, mar is féidir leis institiúidí rialtais chomh maith lena n-úinéireacht beart forbartha a neartú; ag tabhairt dá haire go bhfuil SBC bunaithe ar athbhreithniú dearfach ar an iomlán ar dhul chun cinn na hAfganastáine i dtaca le príomhréimsí athchóirithe; ag cur i bhfios go láidir nach mór acmhainní a úsáid go héifeachtúil agus faireachán córasach a dhéanamh orthu chun mí-úsáidí a chosc; ag iarraidh ar an gCoimisiún an Pharlaimint a choimeád ar an eolas go rialta faoi chur chun feidhme SBC agus ag cur i bhfáth gur cheart torthaí den sórt sin a úsáid chun ullmhúchán a dhéanamh chun leanúint leis an oibríocht i ndáil le tacaíocht bhuiséadach don tréimhse 2018-2021.

NÓS IMEACHTA - COISTE AR IARRADH TUAIRIM AIR

Teideal	Comhaontú Comhair i dtaca le Comhpháirtíocht agus Forbairt idir AE agus Poblacht Ioslamach na hAfganastáine
Tagairtí	2015/0302M(NLE)
An Coiste freagrach	AFET
Rapóirtéir Dáta an cheapacháin	Frank Engel 23.5.2018
Arna phlé i gcoiste	9.10.2018
Dáta an ghlactha	20.11.2018
Toradh na vótála críochnaithí	+: 14 -: 0 0: 3
Feisirí a bhí i láthair ag an vótáil chríochnaitheach	Mireille D'Ornano, Enrique Guerrero Salom, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Stelios Kouloglou, Arne Lietz, Linda McAvan, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, Eleni Theocharous, Joachim Zeller, Željana Zovko
Comhaltaí ionaid a bhí i láthair ag an vótáil chríochnaitheach	Thierry Cornillet, Stefan Gehrold, Bernd Lucke, Adam Szejnfeld

TORADH NA VÓTÁLA CRÍOCHNAITHÍ SA CHOISTE AR IARRADH TUAIRIM AIR

14	+
ALDE	Thierry Cornillet
ECR	Bernd Lucke
EFDD	Mireille D'Ornano
PPE	Stefan Gehrold, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Adam Szejnfeld, Joachim Zeller, Željana Zovko
S&D	Enrique Guerrero Salom, Arne Lietz, Linda McAvan, Elly Schlein

0	-

3	0
ECR	Eleni Theoharous
GUE/NGL	Stelios Kouloglou, Lola Sánchez Caldentey

Eochair na siombailí:

+ : i bhfabhar

- : i gcoinne

0 : staonadh